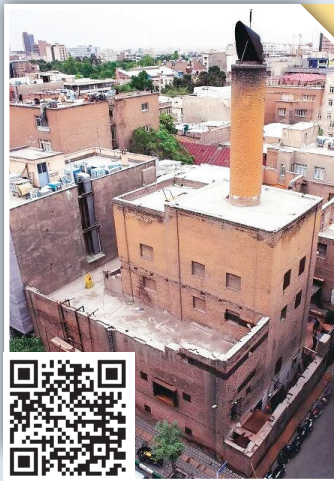

از آجوسازی تا نمایشگاه آثار هنری

نام قبلی: کارخانه آجوسازی آرگو
نام فعلی: مرکز فرهنگی - هنری
مربوط به پژوهشگاه پژمان
منطقه: ۱۲
نشانی: خیابان فردوسی، خیابان
تقوی، نیش کوچه بهداشت

یکی از کارخانه آجوسازی در تهران قدیم، کارخانه آجوسازی آرگو در خیابان فردوسی بود. این کارخانه سال ۱۳۰۹ شمسی، دوره پهلوی اول، راه‌اندازی شد. آن زمان که تهران مثل امروز استخوان نترکنده بود و تعداد محله‌هایش کمتر از انگشتان یک دست بود، کارخانه در خارج از شهر قرار داشت تا اینکه به مرور و با گسترش امکانات شهری این کارخانه در دل شهر قرار گرفت و همین ماجرا باعث شد تا بوی ناخوشایند و سر و صدای آزاردهنده و تقابل تولیدات آن با عقاید مذهبی همسایه‌ها و اهالی اطراف کارخانه، به تپیه شکواییه‌ای بینجامد و به مسئولان مربوطه منتقل شود و گلاجه‌چنان بالا بگیرد که اهل محل جمله‌ی بدنبال تعطیلی کارخانه باشند. سال ۱۳۳۲ با بالا گرفتن شکایات و جر و بحث‌ها، قانون انتقال کارخانه‌ها به خارج از شهر تصویب شد و براساس این مصوبه تا ۵ سال بعد بیشتر کارخانه‌های صنعتی تهران به خارج از شهر انتقال یافتند. البته آن زمان این کارخانه به محله مهرآباد جنوبی منتقل شد و بنای کارخانه به مغازه تغییر کاربری داد. ساختمانی بالوگویی آرگو، دودکش بلند، تک پنجره مربعی بزرگ، دو در ورودی و خروجی، دالان‌های تو در تو و مرطوب، طاق‌های ضربی و حیاط بزرگ. این ساختمان قدیمی در زمان پیروزی انقلاب اسلامی متروک بود و سال ۱۳۹۵ به تملک بنیاد پژمان درآمد. این بنا در ۲ مرحله بازسازی شد و امروز تبدیل به گالری برای میزبانی از رویدادهای هنری شده است.

بیمارستان به جای زاغه‌های بزهاران

نام قبلی: زمین باغ کلاغی
نام فعلی: بیمارستان امام حسین (ع)
منطقه: ۷
نشانی: میدان امام حسین (ع)، ابتدای
خیابان شهید مدنی

محدوده خیابان شهید مدنی و محله نظام‌آباد در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب، مملو از تپه‌ها و زمین‌های بایر بود. در تصاویر به‌جا مانده از آن سال‌ها، میدان امام حسین (ع) فعلی تپه‌خاکی بود و بیابان پایین دست میدان هم حکایت‌های جالبی داشت. بخشی از این بیابان حدفاصل سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۴۰ به قبرستان کلیمیان اختصاص داشت و مملو از درختان چنار بود. چنارها با گذشت زمان به آشیانه کلاغ‌ها تبدیل شدند و به همین دلیل این بیابان بزرگ به زمین باغ کلاغی معروف شد. باغ کلاغی یک زمین خاکی معروف هم داشت که جولانگاه فوتبالیست‌های تهرانی بود و فوتبالیست‌های مشهوری مثل جلال طالبی و محمد پنجعلی در زمین باغ کلاغی به شهرت رسیدند و ملی پوش شدند. زمین خاکی باغ کلاغی آرام‌آرام تعطیل شد و قبرستان قدیمی کلیمیان هم با گذشت زمان از بین رفت، اما بزهارانی که در اتاقک‌های اطراف زمین باغ زندگی می‌کردند همانجا ماندگار شدند. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی این اتاقک‌ها تخریب شدند و عملیات ساخت یکی از مجهزترین بیمارستان‌های مرکز شهر در همین محل شروع شد. بیمارستان امام حسین (ع) روی ویرانه‌های زمین باغ کلاغی ساخته شد و در سال ۱۳۶۴ به‌طور رسمی افتتاح شد.

سقوط زمین خواران در ارتفاعات جنگلی

بافت جنگلی اطراف منطقه یک تهران همواره با خطر ساخت‌وسازهای غیرمجاز روبه‌رو بوده و بارها اتفاق افتاده که سودجویان به دور از چشمان مسئولان، با تصرف زمین و کوه، به ساخت اقامتگاه گردشگری یا رستوران و... اقدام کرده‌اند. علیرضا زمانی، تهران پژوه، می‌گوید: «یکی از مناطق جنگلی در شرق تهران که احتمال می‌رفت مورد دست‌درازی زمین‌خواران قرار گیرد، بوستان «یاس فاطمی» است. مراحل آماده‌سازی بالغ بر ۱۴۰۰ هکتار از جنگل‌های شمال و جنوب بزرگراه شهید بابایی از ۱۷ اسفند با فعالیت شبانه‌روزی و جهادی شروع و ۲۲ روز بعد درهای این پارک جنگلی در روز طبیعت به روی مردم باز شد.» ماجرای ساخت این بوستان به روز درختسکاری سال ۱۳۹۳ برمی‌گردد و زمانی که رهبر معظم انقلاب در بیاناتشان صراحتاً به این موضوع اشاره کردند: «بنده گاهی اوقات که در این مسیرهای صبحگاهی و در ارتفاعات می‌روم، دلم می‌لرزد! چون می‌دانم ده‌ها چشم طمع کار متوجه اینجاست... به‌نظر من اینجا مال مردم است؛ اینجا باید به‌صورت یک گردشگاه عمومی مردمی دربیاید.» این بیانات اشاره‌ای شد تا مسئولان شهرداری برای ساختن بوستانی عمومی دست به کار شوند و این محدوده را برای استفاده مردم آماده کنند.

نام قبلی: بخشی از تپه‌های شمال شرق
نام فعلی: بوستان یاس فاطمی
مناطق: ۱ و ۴
نشانی: جنگل‌های شمال و جنوب بزرگراه بابایی